

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 378/2026
01.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Александра Степановића, Мирољуба Томића, Светлане Томић Јокић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Филипа Домазета, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Алексинцу 2К.бр.51/25 од 30.09.2025. године и Вишег суда у Нишу Кж1 4/2026 од 11.02.2026. године, у седници већа одржаној дана 01.04.2026. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Филипа Домазета, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Алексинцу 2К.бр.51/25 од 30.09.2025. године и Вишег суда у Нишу Кж1 4/2026 од 11.02.2026. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Алексинцу 2К.бр.51/25 од 30.09.2025. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 7 (седам) месеци. Окривљени је обавезан да плати суду на име трошкова кривичног поступка износ од 1.000,00 динара и на име паушала износ од 5.000,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудне наплате.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 4/2026 од 11.02.2026. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Радише Митића и потврђена је пресуда Основног суда у Алексинцу 2К.бр.51/25 од 30.09.2025. године (у изреци пресуде погрешно означено Основног суда у Нишу).

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Филип Домазет, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и 2) и члана 439. тачка 1) ЗКП, те због повреде одредбе члана 34. Устава Републике Србије, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да укине пресуде Основног суда у Алексинцу 2К.бр.51/25 од 30.09.2025. године и Вишег суда у Нишу Кж1 4/2026 од 11.02.2026. године и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и одлучивање или да преиначи наведене пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП).

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је побијана осуђујућа пресуда везано за постојање умишљаја на страни окривљеног за извршење предметног кривичног дела заснована на неформалној изјави коју је окривљени дао полицијским службеницима приликом заустављања возила. Као разлог немогућности коришћења у кривичном поступку такве изјаве окривљеног, бранилац истиче да окривљени исту није дао у својству осумњиченог у форми процесне одбране, уз поштовање процесних гаранција и претходно упозорење о правима која му припадају, нити уз присуство браниоца.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Ово са разлога јер из списка предмета, као и из побијаних правноснажних пресуда, јасно прозилази да суд у конкретном случају није у доказном поступку извео као доказ изјаву окривљеног АА на коју се у поднетом захтеву за заштиту законитости позива бранилац окривљеног, те да на њој није засновао побијану правноснажну осуђујућу пресуду, већ да је као доказ извео одбрану окривљеног дату на главном претресу дана 19.05.2025. године, а коју одбрану суд иначе није прихватио како то произилази из образложења првостепене пресуде.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, истицањем да је окривљени оглашен кривим за дело које по

закону не представља кривично дело. По ставу браниоца, радња окривљеног која је чињенично описана у изреци пресуде не садржи законска обележја кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. КЗ, будући да из чињеничног описа произилази да се у конкретном случају не ради о употреби лажне јавне исправе, обзиром да предметне регистарске таблице нису биле лажне, нити преиначене, већ представљају аутентичне регистарске таблице које је издао надлежни државни орган за друго путничко моторно возило.

Из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне првостепене пресуде Основног суда у Алексинцу 2К.бр.51/25 од 30.09.2025. године произилази да је окривљени АА оглашен кривим зато што је у време и на месту ближе описаним у тој изреци, употребио као праву лажну јавну исправу, тако што је као возач управљао путничким моторним возилом марке „Шкода“, модел „Фелиција“ „GLX 1.3“ ..., чија регистрација „...“ је истекла 29.11.2018. године, на коме су биле постављене регистарске таблице „...“ издате за путничко моторно возило марке „Застава“, модел „Југо корал А.3 IN“ на име ББ из ..., иако је знао да у својству учесника у јавном саобраћају користи нерегистровано путничко моторно возило на коме се налазе са предње и задње стране регистарске таблице које нису издате од стране надлежног државног органа за наведено путничко моторно возило на коме су биле постављене, при чему је био урачунљив, свестан свих обележја и забрањености свога дела и хтео његово извршење.

Основни облик кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, број 121/2012 од 24.12.2012. године, са ступањем на снагу дана 01.01.2013. године) чини онај ко направи лажну или преиначи праву исправу у намери да се таква исправа употреби као права или ко лажну или преиначену исправу употреби као праву или је набави ради употребе. Ставом 2. истог члана прописан је тежи облик овог кривичног дела и то ако је дело из става 1. овог члана учињено у погледу јавне исправе, тестамена, менице, чека, јавне или службене књиге или друге књиге која се мора водити на основу закона.

По налажењу Врховног суда, из изреке правноснажне првостепене пресуде којом је окривљени АА оглашен кривим произилазе сви субјективни и објективни елементи кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ и то сви елементи кривице предвиђени одредбом члана 22. КЗ и то да је окривљени био урачунљив, да је поступао са умишљајем и да је био свестан да је његово дело забрањено, а лажну јавну исправу окривљени је употребио као праву на тај начин што је као возач управљао путничким моторним возилом чија регистрација је истекла дана 29.11.2018. године и на коме су биле постављене регистарске таблице издате за друго путничко моторно возило на име другог лица, знајући да у својству учесника у јавном саобраћају користи нерегистровано путничко моторно возило на коме се налазе са предње и задње стране регистарске таблице која нису издате од стране надлежног државног органа за наведено путничко моторно возило на коме су биле постављене, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП од стране Врховног суда оцењени као неосновани.

Осим тога, по оцени Врховног суда, као неосновани су оцењени и наводи браниоца окривљеног којима указује да је суд повредио идентитет оптужбе и пресуде, будући да из образложења побијане пресуде произилази да је суд утврђивао и разматрао околности које нису садржане у оптужном акту јавног тужиоца, проширујући на тај начин у побијаној пресуди чињенични основ оптужбе својим закључцима о начину на који је окривљени дошао у посед регистарских таблица и возила, иако такве чињенице нису биле предмет оптужења. Изнетим наводима захтева бранилац окривљеног, по налажењу Врховног суда, нижестепене пресуде побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

По налажењу Врховног суда, побијаном правноснажном пресудом није прекорачена оптужба, односно није повређен ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА. Ово имајући у виду да су битна обележја бића кривичног дела иста и у оптужном предлогу јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Алексинцу КТО.бр.50/25 од 26.02.2025. године и у изреци правноснажне првостепене пресуде, односно да постоји потпуна идентичност чињеничног описа предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом дела датим у оптужном акту јавног тужиоца. Иначе, како члан 420. став 1. ЗКП подразумева истоветност описа чињеница и околности које чине обележја кривичног дела садржаних у чињеничном основу оптужног акта и чињеничном опису дела у изреци пресуде, то се код оцене истоветности пресуде у односу на оптужбу врши поређење чињеничног описа дела у оптужном акту у односу на чињенични опис дела у изреци пресуде, а не у односу на чињенична утврђења и закључке суда изнете у образложењу пресуде (како то погрешно сматра бранилац окривљеног), па стога у конкретном случају нема ни прекорачења оптужбе чињеничним утврђењима и закључцима суда у образложењу пресуде. Следствено наведеном, као неосновани су оцењени наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да су нејасни и међусобно противречни разлози о одлучним чињеницама који су дати у образложењу побијане пресуде, те да између изреке и образложења побијане пресуде постоје очигледне несагласности. Поред тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче и да другостепени суд није у образложењу другостепене пресуде дао конкретне разлоге због којих сматра да су жалбени наводи одбране неосновани и то посебно наводи одбране везано за погрешну правну квалификацију радње извршења, непостојање законских обележја

кривичног дела и противречности у образложењу првостепене пресуде, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу Врховног суда представљали повреду одредбе члана 460. став 1. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због повреда одредаба члана 438. став 2. тачка 2) и члана 460. став 1. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Осим тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и повреду одредбе члана 34. Устава Републике Србије.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободe окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да у погледу ове повреде захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног нема прописан садржај, па је на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у овом делу захтев одбацио.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Филипа Домазета, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на наведене повреде закона одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић